

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ ТА
БІОТЕХНОЛОГІЙ ІМЕНІ С.З. ГЖИЦЬКОГО**

Факультет будівництва та архітектури
Кафедра соціальної сфери та культурної спадщини

ПОГОДЖЕНО

Гарант ОПІ «Комп'ютерні науки»
Вадим ПТАШНИК

(ім'я та прізвище, підпис)

«27» серпня 2025 року

ЗАТВЕРДЖЕНО

Декан факультету механіки, енергетики та
інформаційних технологій
Степан КОВАЛИШИН

(ім'я та прізвище, підпис)

«28» серпня 2025 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ФІЛОСОФІЯ»**

(код і назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти перший (бакалаврський)
(назва освітнього рівня)
галузь знань Е «Інформаційні технології»
(назва галузі знань)
спеціальність ЕЗ «Комп'ютерні науки»
(назва спеціальності)
освітня програма «Комп'ютерні науки»
(назва)
вид дисципліни обов'язкова
(обов'язкова / за вибором)

2025–2026 навчальний рік

Робоча програма «Філософія»
(назва навчальної дисципліни)

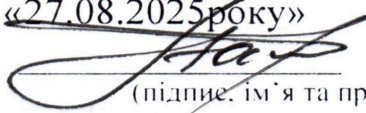
Укладач: Дуцяк І. З. – д. ф. н., професор кафедри соціальної сфери та культурної спадщини
(вказати укладачів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри інформаційних технологій.

Протокол № 1 від 26.08.2025 року.

Завідувач кафедри Тригуба А.М.
(підпис, ім'я та прізвище)

Погоджено навчально-методичною комісією спеціальності
«Комп'ютерні науки»
(назва спеціальності)

Протокол № 8/1 від «27.08.2025 року»
Голова НМКС Пташник В.В.
(підпис, ім'я та прізвище)

Схвалено рішенням навчально-методичної ради факультету ФМЕІТ
(назва факультету)

Протокол № 1 від «28.08.2025 року»
Голова НМРФ Ковалишин С.Й.
(підпис, ім'я та прізвище)

Ухвалено вченою радою ФМЕІТ протокол №1 від «28.08.2025 р.

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Всього годин	
	денна форма здобуття освіти	заочна форма здобуття освіти
Семестр	1	1
Кількість кредитів/годин	4/120	4/120
Усього годин аудиторної роботи	42	14
в т.ч.:		
• лекційні заняття, год.	14	6
• практичні заняття, год.	28	8
• лабораторні заняття, год.	–	–
• семінарські заняття, год.	–	–
Усього годин самостійної роботи	78	106
Форма контролю	екзамен	екзамен

Примітка.

Частка аудиторного навчального часу студента у відсотковому вимірі:

для денної форми здобуття освіти – 35%

для заочної форми здобуття освіти – 11,6%

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення освітньої компоненти «ФІЛОСОФІЯ» є формування теоретичних знань щодо суті, структури, властивостей та законів зміни буття, а також особливостей розуміння буття в головних дофілософських (релігійних) і філософських концепціях.

Завдання навчальної дисципліни:

- опанування поняттєвого апарату для аналізу проблеми суті буття;
- формування здатності аналізувати типові концепції суті буття; опанування аргументації, якою обґрунтовують та спростовують типові концепції буття;
- опанування знань щодо головних властивостей буття, іменованих філософськими категоріями;
- здобуття теоретичних знань щодо способів систематизування знань та опанування проблематики щодо систематизування філософських категорій у формі онтології;
- здобуття теоретичних знань щодо виозначення найзагальніших понять (філософських категорій) та формування навичок їх виозначення;
- опанування проблематики загальних законів буття.

Пререквізити: для успішного опанування курсу «Філософія» достатньо володіти знаннями з загальноосвітніх дисциплін середньої школи.

Постреквізити: вивчення «Філософії» створює підґрунтя для опанування знань з усіх напрямів, оскільки містить знання про найзагальніші властивості та закони, під які підпорядковують знання в усіх інших менш загальних галузях знань. Водночас знання щодо побудови філософської онтології корисне у разі створення онтологій вузьких предметних областей, призначених (онтологій) для контекстного пошуку інформації. Зважаючи на це, згадані знання можуть бути корисні під час вивчення окремих розділів дисциплін «Вебтехнології», «Основи штучного інтелекту» та «Інтелектуальний аналіз даних».

Результати навчання: Унаслідок вивчення філософії здобувачі набувають знання про найзагальніші властивості й закони зміни буття. Ці знання є попередніми знаннями в будь-якій сфері, в якій конкретні знання поки що відсутні. Крім того, філософське знання, як найзагальніше, є основою для систематизації знань в кожній галузі чи ділянці знань. Зважаючи на це, здобувач, який належним чином опанував філософію, отримує інструментарій для

систематизування знань в своїй спеціальності. Водночас найзагальніше знання про все, що існує, тобто про буття, є основою світогляду. Тому одним з результатів є формування світогляду, адекватного до дійсності. Одним з важливих наслідків ознайомлення з різними поясненнями суті буття, аргументаціями, вживаними для обґрунтування цих концепцій, у здобувачів формується критичне мислення, здатність брати на себе відповідальність за свій світогляд, за картину світу, прийману здобувачем як істинну. Важливим результатом вивчення філософії є формування наукової картини світу.

Відповідно до освітньо-професійної програми вивчення дисципліни забезпечує набуття здобувачами таких компетентностей та програмних результатів навчання:

Загальні компетентності	• Здатність бути критичним і самокритичним (ЗК10). • Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. (ЗК15).
Програмні результати навчання	• Застосовувати знання основних форм і законів абстрактно-логічного мислення, основ методології наукового пізнання, форм і методів вилучення, аналізу, обробки та синтезу інформації в предметній області комп'ютерних наук (ПРН1).

2. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви тем	Кількість годин											
	денна форма здобуття освіти (ДФЗО)						заочна форма здобуття освіти (ЗФЗО)					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	ла б.	інд .	с. р.		л	п	лаб .	інд .	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
	Рік підготовки 1 Семестр 1						Рік підготовки 1 Семестр 1					
Розділ 1. Теоретичні основи аналізу буття. Дофілософські концепції суті буття												
Тема 1. Вступ до дисципліни	6	1	2	–	–	3	6	–	1	–	–	5
Тема 2. Головні поняття та типи концепцій буття	6	1	2	–	–	3	6	–	1	–	–	5
Тема 3. Розуміння буття в юдаїзмі та християнстві	6	1	2	–	–	3	6	–	1	–	–	5
Тема 4. Розуміння буття в ісламі.	6	1	2	–	–	3	6	–	1	–	–	5
Тема 5. Розуміння буття в джайнізмі, вішнуїзмі та крішнаїзмі.	6	1	2	–	–	3	6	–	1	–	–	5
Тема 6. Розуміння буття в буддизмі.	6	1	2	–	–	3	6	1	–	–	–	5
Тема 7. Розуміння буття в стихійному	6	1	2	–	–	3	6	1	–	–	–	5

нерелігійному світогляді												
Разом за розділ 1	42	14	14	0	0	0	42	6	8	0	0	32
Розділ 2. Філософські концепції суті буття. Категорії. Виознаки та систематизація категорій. Діалектика												
Тема 8 Пантеїзм.	6	1	2	–	–	3	6	1	–	–	–	5
Тема 9. Об'єктивний ідеалізм.	7	1	2	–	–	4	7	–	1	–	–	6
Тема 10. Суб'єктивний ідеалізм.	7	1	2	–	–	4	7	1	–	–	–	6
Тема 11. Матеріалізм.	7	1	2	–	–	4	7	–	1	–	–	6
Тема 12. Дуалізм, плюралізм	7	1	2	–	–	4	7	1	–	–	–	6
Тема 13. Філософські категорії, їх виознаки та систематизація.	7	1	2	–	–	4	7	–	1	–	–	6
Тема 14. Діалектика.	7	1	2	–	–	4	7	1	–	–	–	6
Підготовка до навчальних занять та контрольних заходів.	30	–	–	–	–	30	30	–	–	–	–	30
Разом за розділ 2	48	–	14	–	–	78	48	–	–	–	–	74
Усього годин	120	14	28	–	–	78	120	6	8	–	30	106

3. ЛЕКЦІЙНІ ЗАНЯТТЯ

№ з/п	Назви тем та їх короткий зміст	Кількість годин	
		ДФЗО	ЗФЗО
1	Тема 1. Вступ до дисципліни 1. Предмет філософії 2. Методичні аспекти аналізу буття	1	–
2	Тема 2. Головні поняття та типи концепцій буття 1. Поняття ідеальне, маеріальне, природне, позаприродне 2. Типологія дофілософських концепцій буття 3. Типологія філософських концепцій буття	1	–
3	Тема 3. Розуміння буття в юдаїзмі та християнстві 1. Розуміння буття згідно з безпосереднім тлумаченням книги Буття Старого Заповіту. 2. Сучасна наука про явища описані в книзі Буття Стаого Заповіту. 3. Розуміння буття згідно з алегорійним тлумаченням книги Буття Старого Заповіту.	1	–
4	Тема 4. Розуміння буття в ісламі 1. Безпосереднє розуміння буття в ісламі. 2. Алегорійне розуміння буття в ісламі	1	–
5	Тема 5. Розуміння буття в джайнізмі, вішнуїзмі та крішнаїзмі 1. Розуміння буття в вішнуїзмі. 2. Розуміння буття в джайнізмі.	1	–

	3. Розуміння буття в крішнаїзмі		
6	Тема 6. Розуміння буття в буддизмі 1. Розуміння буття в буддизмі. 2. Розуміння буття в недхармічних релігіях Азії	1	1
7	Тема 7. Розуміння буття в стихійному нерелігійному світогляді 1. Особливості стихійного світогляду. 2. Параметри культурного середовища, які детермінують розуміння буття в стихійноу нерелігійному світогляді	1	1
8	Тема 8 Пантеїзм.	1	1
9	Тема 9. Об'єктивний ідеалізм.	1	–
10	Тема 10. Суб'єктивний ідеалізм.	1	1
11	Тема 11. Матеріалізм.	1	–
12	Тема 12. Дуалізм, плюралізм	1	1
13	Тема 13. Філософські категорії, їх виознаки та систематизація.	1	–
14	Тема 14. Діалектика.	1	1
Усього годин		14	6

4. ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ

№ з/п	Назви тем та їх короткий зміст	Кількість годин	
		ДФЗО	ЗФЗО
1	Тема 1. Вступ до дисципліни 1. Аналіз першоджерел 2. Аналіз аргументів і контраргументів	2	1
2	Тема 2. Головні поняття та типи концепцій буття 1. Аналіз першоджерел 2. Аналіз аргументів і контраргументів	2	1
3	Тема 3. Розуміння буття в юдаїзмі та християнстві 1. Аналіз першоджерел 2. Аналіз аргументів і контраргументів	2	1
4	Тема 4. Розуміння буття в ісламі. 1. Аналіз першоджерел 2. Аналіз аргументів і контраргументів	2	1
5	Тема 5. Розуміння буття в джайнізмі, вішнуїзмі та крішнаїзмі. 1. Аналіз першоджерел 2. Аналіз аргументів і контраргументів	2	1
6	Тема 6. Розуміння буття в буддизмі. 1. Аналіз першоджерел 2. Аналіз аргументів і контраргументів	2	–
7	Тема 7. Розуміння буття в стихійному нерелігійному світогляді 1. Аналіз першоджерел 2. Аналіз аргументів і контраргументів	2	–
8	Тема 8 Пантеїзм. 1. Аналіз першоджерел 2. Аналіз аргументів і контраргументів	2	–
9	Тема 9. Об'єктивний ідеалізм. 1. Аналіз першоджерел 2. Аналіз аргументів і контраргументів	2	1
10	Тема 10. Суб'єктивний ідеалізм. 1. Аналіз першоджерел 2. Аналіз аргументів і контраргументів	2	–

11	Тема 11. Матеріалізм. 1. Аналіз першоджерел 2. Аналіз аргументів і контраргументів	2	1
12	Тема 12. Дуалізм, плюралізм 1. Аналіз першоджерел 2. Аналіз аргументів і контраргументів	2	–
13	Тема 13. Філософські категорії, їх виознаки та систематизація. 1. Аналіз першоджерел 2. Аналіз аргументів і контраргументів	2	1
14	Тема 14. Діалектика. 1. Аналіз першоджерел 2. Аналіз аргументів і контраргументів	2	–
Усього годин		28	8

5. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ з/п	Назви тем та їх короткий зміст	Кількість годин	
		ДФЗО	ЗФЗО
1	Тема 1. Вступ до дисципліни	3	5
2	Тема 2. Головні поняття та типи концепцій буття	3	5
3	Тема 3. Розуміння буття в юдаїзмі та християнстві	3	5
4	Тема 4. Розуміння буття в ісламі.	3	5
5	Тема 5. Розуміння буття в джайнізмі, вішнуїзмі та крішнаїзмі.	3	5
6	Тема 6. Розуміння буття в буддизмі.	3	5
7	Тема 7. Розуміння буття в стихійному нерелігійному світогляді	3	5
8	Тема 8 Пантеїзм.	3	5
9	Тема 9. Об'єктивний ідеалізм.	4	6
10	Тема 10. Суб'єктивний ідеалізм.	4	6
11	Тема 11. Матеріалізм.	4	6
12	Тема 12. Дуалізм, плюралізм	4	6
13	Тема 13. Філософські категорії, їх виознаки та систематизація.	4	6
14	Тема 14. Діалектика.	4	6
Підготовка до навчальних занять та контрольних заходів		30	30
Усього годин		78	106

7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Навчання з дисципліни «Філософія» здійснюється із застосуванням сучасних інтерактивних та практикоорієнтованих методів, що поєднують словесні (лекція, пояснення, дискусія), наочні (демонстрація, робота з мультимедійними матеріалами) та активні форми (групові проекти, семінари-дискусії, моделювання ситуацій, аналіз кейсів).

8. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Оцінювання результатів навчання студентів здійснюється проведенням поточного та підсумкового контролю.

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінювання результатів навчання на завершальному етапі вивчення дисципліни. Підсумковий контроль здійснюється у формі екзамену.

9. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Успішність студента оцінюється шляхом проведення поточного та підсумкового контролю.

Максимальна кількість балів з дисципліни «Філософія», яку може отримати студент протягом семестру за всі види роботи за результатами поточного оцінювання становить 50. Результати **поточного контролю** оцінюються за чотирибальною («2», «3», «4», «5») шкалою. В кінці семестру обчислюється середнє арифметичне значення (САЗ) усіх отриманих студентом оцінок з наступним переведенням його у сто бальну шкалу за формулою: **ПК = 10•САЗ**. За результатами підсумкового контролю (Е) здобувачі освіти отримують ще 50 балів, а підсумкова оцінка розраховується за формулою: **ПК+Е**.

Поточний контроль здобувачів освіти заочної форми навчання під час настановчої та лабораторно-екзаменаційної сесії оцінюється максимум у 30 балів. Ще 70 балів відведено на виконання контрольної роботи (КР) та підсумкового екзамену (ЕК). Підсумкова оцінка розраховується за формулою: **ПК+КР+ЕК**. При цьому виконання контрольної роботи у міжсесійний період оцінюється у 20 балів, а складання екзамену – у 50 балів.

В екзаменаційну відомість студентів у графі «за національною шкалою» виставляється оцінка «відмінно/добре/задовільно» відповідно до таблиці 1.

Критерії поточного оцінювання знань студентів

Оцінка	Критерії оцінювання
5 («відмінно»)	У повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає, глибоко і всебічно розкриває зміст, використовуючи обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив 90% тестових завдань.
4 («добре»)	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст завдань, використовуючи обов'язкову літературу. При викладанні окремих питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються несуттєві неточності й незначні помилки. Правильно вирішив більшість тестових завдань.
3 («задовільно»)	У цілому володіє навчальним матеріалом, викладає його основний зміст, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив близько половини тестових завдань.
2 («незадовільно»)	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Викладає матеріал фрагментарно та поверхово, без аргументації й обґрунтування, недостатньо розкриває зміст теоретичних і практичних завдань, допускає суттєві неточності. Правильно вирішив менше половини тестових завдань.

Переведення підсумкових рейтингових оцінок з дисципліни, виражених у балах за 100-бальною шкалою, у оцінки за національною шкалою та шкалою ECTS

Таблиця 1 – Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, диференційованого заліку, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90–100	A	відмінно	зараховано
82–89	B	добре	
74–81	C		
64–73	D	задовільно	
60–63	E		
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0–34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

10. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Підручники і навчальні посібники; інструктивно-методичні матеріали до практичних занять; індивідуальні навчально-дослідні завдання; контрольні роботи; текстові та електронні варіанти тестів для поточного контролю, методичні матеріали для організації самостійної роботи студентів.

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Бичко І., Табачковський В., Бичко А., Ярошовець В. Філософія: Київ: Центр навчальної літератури, 2019. 648 с.
2. Надольний І. Філософія: Навчальний посібник. Київ : Кондор, 2011. 455 с.
3. Причепій Є., Черній А., Чекаль Л. Філософія: Підручник. Вид. 3-є, стереотипне. Київ : Академвидав, 2009. 592 с.

Допоміжна

1. Горський В. Історія української філософії: Навчальний посібник. 4-е допов. видання. Київ : Наукова думка, 2001. 375 с.
3. Захара І. С. Українська філософія : Навчальний посібник. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2014. 353 с.
4. Кремень В., Ільїн В. Філософія: мислителі, ідеї, концепції: Підручник. Київ : Книга, 2005. 528 с.
5. Філософія: підруч. для студ. вищ. навч. закл. / [Л. В. Губерський та ін.; за ред. Л. В. Губерського]. Х.: Фоліо, 2013. 509 с.; 2-е вид.: Х.: Фоліо, 2017. 624 с.
6. Філософія: підручник для студентів вищих навчальних закладів. Керівник авторського колективу Л. Губерський. Вид. 2-е, перероблене і доповнене. Харків: Фоліо, 2018. 621 с.
7. Філософія [Електронний ресурс]: навчальний посібник / Ю.М. Вільчинський, Л.В. Северин-Мрачковська, О.Б. Гаєвська та ін. Київ : КНЕУ, 2019. 368 с.

12. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

Бібліотечно-інформаційні ресурси

Бібліотечно-інформаційні ресурси - [книжковий фонд](#), періодика та фонди на [електронних носіях](#) бібліотеки ЛНУВМБТ ім.С.З.Гжицького, державних органів науково-технічної інформації, наукових, науково-технічних бібліотек та інших наукових бібліотек України.

- Бібліотека ЛНУВМБТ ім.С.З.Гжицького: м. Дубляни, вул. В.Великого, 1, м. Львів, вул. Пекарська 50
- Львівська наукова бібліотека ім. Стефаника НАН України: м.Львів, вул. Стефаника, 2;
- Львівська обласна наукова бібліотека: м.Львів, просп. Шевченка, 13;
- Наукова бібліотека ЛНУ ім. Франка, метод. відділ: м.Львів, вул. Драгоманова, 17;
- Центральна міська бібліотека ім Лесі Українки: м. Львів, вул. Мулярська, 2а;
- Львівська обласна бібліотека для юнацтва ім. Романа Іваничука, м. Львів, площа Ринок, 9.
- Віртуальне навчальне середовище - <https://moodle.lnup.edu.ua/?redirect=0>.